

Igen hasznos, hogy a napórák képei mellett a teljes épület fényképe is látható; míg az érdekesebb számlapokról egy-egy világos rajz-vázlatot is bemutatnak. A katalógust lapozgatva eltűnődhettünk azon, hogy mikor jelenhet meg valamiféle hasonló összeállítás a magyarországi napórákról...

A jegyzékből egyébként kiderül, hogy a vízkayai napórák nagy része régi, főleg a 17., de nagyobb részt a 18. századból származnak. Am eléggé nagy számban akadnak későbbi napórák is. Számunkra igen érdekes a Gernika-Lumo tartománybeli Arrazua falu Szt. Tamás templomának falba karcolt napórája, amely sok vonásában hasonlít a "vitatott" mátraverebélyi napórához. (Kora is hasonló!) Érdekes és meglepő is, hogy az Ibériai-félszigeten a falba karcolt napórák divatja jóval tovább — a 17. század végéig — élt, mint Nyugat- és Észak-Európában.

Végül e sorok írója őszintén be kell hogy vallja: egy kukkot sem tud spanyolul (baszkul még kevésbé). Am némi iskolai latin nyelvtudás emlékeire és egy spanyol kézisótárra támaszkodva egészen jól kiböngészhetette a leírások értelmét. Így hát a napórák története és a számunkra "egzotikus" dél-európai napórák iránt érdeklődőknek nyugodt lelkiismerettel meri ajánlani ezt a szép albumot, melynek számos fotója a fényképészet és az építőművészet kedvelői számára is gyönyörködtető.

1. Bartha Lajos

ELADÓ 125/600-as Newton-reflektor Berente-tükörrel, Dobson-állvánnyal ill. elcserélném nagyobb binokulárra. Derényi Károly, 1112 Budapest, Menyecske u. 25. tel.: 162-6248

ELADÓ 100/1000-es Newton-reflektor állvánnyal, finommozgatással; szintén eladó egy 150/750-es tükör. Németh Imre, 9934 Hegyhátszentjakab, Ady u. 5.

## Nyári táborok

### Észlelőtábor a Gerecsében

Ez év tavaszán bontott zászlót a Kispesti AmatőrCsillagászati Klub, néhány lelkes kispesti MCSE-tag kezdeményezésére.

Egymás és a csillagok világának jobb megismerése végett elhatároztuk egy nyári tábor megrendezését. Wieszt Krisztián barátunk szeretettel meghívott bennünket észlelőhelyére, a Dág melletti Ló-hegyre.

A tábor július 20-án este kezdődött sátorveréssel, és néhányunknak egy kisebbfajta gerinctúrával a környező dombokon. Már az első éjszakánkon derült idő volt, így ekkor — bemelegítésképpen — meteorészleléssel foglalkoztunk. Az időjárás egyébként a tábor teljes tartama alatt gyönyörű volt, csupán egyetlen éjjel takarták felhők az univerzum szépségeit.

Természetesen nem csupán meteorészleléssel foglalkoztunk, így például láttuk a Levy-üstököst, változócsillagokat észleltünk, szabadszemes napfoltokat figyeltünk meg. Néhányan asztrofotózással is megpróbálkoztak.

Az észleléshez egy 50/540-es Zeiss refraktort, különféle binokulárokat, valamint számos fényképezőgépet használtunk.

Napközben sem unatkoztunk: nagyokat kirándultunk, szakácstudományunkat fejlesztettük, és az éjjel látottakat is ekkor tisztáztuk le, megbeszélve élményeinket. Egy napórát állítottunk fel az észlelőhelyen, azóta sajnos vandál elemek elvitték az árnyékvetőjét...

Estefelé összegyűltünk a tábor-tűz körül, és itt beszélgetve, meleg, baráti hangulatban vártuk a teljes sötétség beálltát. Miután a tűz leégett, kivonultunk a rétre rácsodálkozni mindannyiunk közös otthonára: a Világegyetemre...

Befejezésül csak egy kissé elcsépelet mondattal élhetek: jövőre ismét találkozunk!

NAGY ZOLTÁN

## Bükkalja '90 észlelőtábor

Július 21—28. között Szomolya adott otthont 13 amatőrnek a Bükk déli oldalán. A kis létszám talán annak következménye, hogy a szervezés kicsit későn kezdődött, s ugyanebben az időszakban két másik tábor is zajlott. A jövőben többször szeretnénk szervezni ilyen akciókat, reméljük, az alábbi "hangulatjelentés" sok észlelőnek kedvet csinál e szép természeti környezetben végzendő észlelőmunkára.

21-én kellemes meleg idő fogadta a falu közelében felállított táborba érkezőket. Estére csekély létszámú, de lelkes társaság jött össze. Ismerkedés közben lassan beszéltedett, az éjszaka nem okozott csalódást. Az idő hamar telt észlelésekkel és a vendégek műszereinek tesztelésével. Másnap újak jöttek, nagy szeretettel fogadtuk őket. Aztán ez napról napra ismétlődött: észlelők jöttek, észlelők mentek — az újonnan érkezők műszereire lecsaptunk tesztelés céljából, ami nagyon tanulságos volt. A nappalok egyik fő programja az ebédfőzés volt, a tábor kinevezett főszakácsa mindvégig nagyon finom ételeket készített. A nagy melegben teli gyomorral mozdulni sem bírtunk. A tervezett kirándulásokat a hőség sorra meghiúsította. Népszerűségnek csak a bogácsi strand meglátogatása örvendett. Az egyetlen felhős éjszakán tábortűz, szalonmasütés (égetés?) színesítette a programot.

Az élmények után az észlelőmunkáról. A táborban összejött lelkes meteoros csapat 12,2 órát meteorozott, ezalatt 206 hullót feljegyezve. Egy 150/1000-es reflektor és Marczis Józsi bácsi segítségével megnézhattuk majdnem az összes fényesebb mély-ég objektumot. A "Makszutovot" (100/1000) főleg a fotózáshoz használtuk. Rengeteg felvétel készült mély-égekről, pl.: M8 (Lagúna-köd), NGC 7000, Per-ikerhalmaz stb. Az egyik nagy "sláger" a Levy 1990c üstökös volt. A fotók előhívása folyamatosan van. (Remélhetőleg látunk belőle viszont a Me-

teor oldalain! - A szerk.) A tábor egyetlen refraktorát (60/700) "napozásra" használtuk, volt egy Mizárunk is (110/850) elsősorban szintén mély-égezésre, s számos binokulár (7x50-tól a 20x60-ig).

Sajnos táborunk nem bővelkedett rovatvezetőkben, ezért is volt nagy meglepetés Papp Sándor (nem éppen legszerencsésebb) megérkezése. A kicsomagolás után kérdések tömegét zúdítottuk rá, ő pedig türelemmel válaszolt. Sok érdekességről beszélgettünk (mély-ég, változók, kettőscsillagok), közben a felhőzet felszakadozott és elvonult, így lehetőség nyílt az elmondottak kipróbálására az ég alatt. Jelen volt az amatőr körökben híres "15 T" is.

A vendégek között említsünk meg egy kb. 16—18 cm hosszú kis gyíkot, "aki" társbérletben élt velünk a tábor területén. Nagyon megszerettük. Aztán, ahogy lenni szokott, lassan elmúlt az egy hét. A tábor alatt csak egyszer volt borult éjszakánk. Tiszta idő esetén zenitben a határmagnitúdó sosem volt kevesebb 6,6-nál, s rendszeresen láttuk a Lagúna-ködöt szabad szemmel. Reméljük, mindenki jól érezte magát, s jövőre is ellátogat táborunkba.

KÓNYA ANDRÁS

(A beszámolóhoz annyit szeretnénk hozzáfűzni, hogy jövő évi nagy Perseida-táborunkat augusztus közepén Szomolyára tervezzük! - Iey)

ELADÓ 250/3750-es f/15-ös Cassegrain-távcső tubussal, keresőtávcső nélkül. Kiváló műszer bolygó, kettőscsillag és mély-ég megfigyelésre egyaránt. Ára 30 ezer Ft. Berente Béla, 2755 Kocsér, Széchenyi u. 19.

ELCSERÉLNÉK 2 db 200 mm-es Zeiss gyártmányú kondenzor lencsét egy 200/1500-as, pyrexhez közelálló üvegből készült tükörért. Szintén előserélnék egy 195 mm-es röntgenfényképezőgép-objektívét egy Zeiss 100/1000-es AS objektívért. Kedves György, 4264 Nyírábrány, Hajnal u. 23.